

Sursa <http://isabelavs.blogspot.com>

Isabela Vasiliu-Scraba, Vedere în duh și viziune filozofică, (sau Părintele Arsenie Boca și Nae Ionescu)

Motto: “Când omul uită să se întrebe în ce parte stă izvorul mântuirii lui, se ofilesc câmpurile și se întristează, sterpe, păsările. Ce admirabil simbol al solidarității omului cu întreg Cosmosul”, M. Eliade, *Un amănunt din Parsifal*, 1938.

Intr-una din zilele lui octombrie 1949, Parintele Arsenie Boca vorbea la Mănăstirea Prislop de existența *conștiinței religioase* care poate să nu se manifeste dacă forța *conștiinței eului* “o ține în nemișcare” (v. Părintele Arsenie Boca, “*Cuvinte vii*”, Deva, 2006, p.167). Cu ani în urmă, profesorul de metafizică Nae Ionescu (audiat de Boca pe când era student la Belle Arte) definise spiritualitatea occidentală prin autonomia gândirii omului ce se consideră pe sine centrul lumii (v. Isabela Vasiliu-Scraba, *Metafizica lui Nae Ionescu, în unica și în dubla ei înfățișare*, Slobozia, Ed. Star Tipp, 2000, http://www.isabelavs.go.ro/Nae_Ionescu/CAP_IV.html).

Cumva asemănător diferențiasse acum două conștiințe paralele fostul stareț de la Sâmbăta de Sus. Dar filozoful observase în plus că autonomia gândirii are drept consecință disoluția spiritului metafizic. După Nae Ionescu, latinitatea orientală n-ar participa la spiritualitatea occidentală pentru că are un plus de smerenie care-i face pe latinii din estul Europei să nu plaseze omul în centrul lumii. Aceasta ar duce la o semnificativă deosebire dintre Orientul și Occidentul european, în cadrul aceleiași culturi ce-și are la bază miracolul grec și creștinismul.

Interesantă însă ne pare nu atât asemănarea dintre cele două gânduri, a unui faimos filozof și a unui stareț înduhovnicit, cât mai ales deosebirea. Fiindcă varianta existențială în care omul se consideră centrul lumii și cea în care se vedește smerenia creaturii în fața atotputerniciei Domnului nostru Iisus, în opinia starețului de la M-rea Prislop, n-ar fi independente una de alta. Între *conștiința eului* care reduce lumea la *eul* cunoscător și *conștiința religioasă* ar fi chiar un război nevăzut. Intr-un fel, cele două spiritualități (de tip oriental și de tip occidental) ar fi îngemănate în aceeași ființă omenească, în care, “cu sau fără voia ei”, se dă o luptă între conștiința trufașă și conștiința smerită (v. Părintele Arsenie Boca, *Războiul nevăzut*, 27 oct. 1949, în vol., “*Cuvinte vii*”, Deva, 2008, p.167).

Pe 2 noiembrie 1949, Părintele Arsenie Boca evidențiază într-o altă predică “nemulțumirea lui Iisus” față de păcatele minții: fățărnicia, prejudecata și viclenia, toate trei definind fariseismul.

Prejudecata prin care scrierile Părintelui Arsenie, “opere teologice fundamentale” (v.pr. Nicolae Streza, *Mărturii despre Părintele Arsenie Boca*, Ed. Credința strămoșească, 2009, p.269), sînt înadins ignorate de cercurile teologilor de azi am remarcat-o la începutul anului 2012, când în pangarul Patriarhiei nu se găsea în luna ianuarie nici una din cărțile acestui călugăr isihast, pe care Mircea Eliade (care scria că-l mai văzuse în două rânduri înainte de plecarea în Anglia), vroia să-l întrebe în iulie 1942 “ca pe un mare sfânt” cum s-a împăcat cu Istoria, cum poate rămâne în afară de Timp cu

tancurile și artileria alături (v. M. Eliade, *Noaptea de Sânziene*, vol. II, București, Jurnalul național, 2010, p. 177-178).

Fătarnicia post-comunistă a celor care se prefac a-l prețui pe Sfântul Ardealului persecutat fără-ncetare în comunism o sesizasem încă din anul Centenarului nașterii Părintelui Arsenie Boca (1910-28 nov.1989) când a trebuit sa ajung la Mănăstirea Brâncoveanu de la Sâmbăta de Sus ca să aflu de la un membru al Comisiei de canonizare că “despre sfinți, despre o personalitate ca a Părintelui Arsenie Boca nu ne interesează câte ore, de ce și unde a fost închis” (v. Isabela Vasiliu-Scraba, *Moartea martirică a Părintelui Arsenie Boca, un adevăr ascuns la Centenarul sărbătorit la M-rea Brâncoveanu*, în rev “Argeș”,

nr.10/2010;<http://www.isabelavs.go.ro/Articole/IVSbisericaDraganescu4.htm>).

Dar însăși neinspirata idee de la Mănăstirea din satul Sândica (2007) de a reproduce în format mare unele din picturile Părintelui Arsenie Boca are la bază nu atât fătarnica prețuire a lor, cât oarece **vicleșug** spre a atrage acolo credincioșii mai naivi. Fătarnice apar și laudele dintr-un articol din “Ziarul lumina” (2008) despre sculptura iconostasului Bisericii Elefterie cel nou din București în măsura în care nu se amintește nimic despre impresionanta frescă din altar înfățișând-o pe Maica Domnului cu Iisus, “ocolită” și în filmările oficiale din interiorul frumoasei Biserici în care Părintele Arsenie Boca l-a pictat la începutul deceniului șase pe copilul Iisus în zeghe de pușcăriaș (v. Isabela Vasiliu-Scraba, *Martirii închisorilor în viziunea lui Mircea Eliade și a Părintelui*

Arsenie Boca, <http://www.isabelavs.go.ro/Articole/IVSsemnMiorita12bis.htm>).

Pe internet, oarece **viclenie** apare în vreo trei pagini web dedicate Părintelui Arsenie Boca (site-uri din București, Cluj și Arad) unde biografia celui martirizat arată de ca și cum ar fi fost concepută de comun acord cu securiștii care l-au schingiuit la 79 de ani și vor să-și ascundă fapta, terorizând maicile de la Sinaia să nu spună nicicând adevărul asupra morții Părintelui. (Născut cu un an înaintea Părintelui Arsenie Boca, pr. Dimitrie Bejan spunea pe 17 XII 1993 într-un interviu înregistrat că securiștii l-au bătut “la poartă și în casă” până în decembrie 1989 când i-au spus că de-acum încolo “e liber”, v. video Părintele D. Bejan, *Amintiri din trecut* postat de andreizgo)

Cât despre **fătarnicie**, ce poate fi mai semnificativ decât înmulțirea discursurilor “oficiale” despre Părintele Arsenie Boca (la M-rea Brâncoveanu de la Sâmbăta de Sus, la Brad, sau chiar la resfințirea pe 29 sept. 2012 Bisericii din Drăgănescu și pe 8 dec. 2012 la Paris, la Saint Suplice) în condițiile în care trimișii Patriarhiei se fac a nu fi aflat de moartea martirică a călugărului iconar alături de care nu se sfiesc a se trece autori pe cotorul unei cărți extrem de voluminoase și de interesantă în partea unde sînt publicate pagini din manuscrisele de la Sinaia: *Părintele Arsenie: Omul îmbrăcat în haină de in și Ingerul cu cădelnița de aur* (Deva, 2008).

Știind de toate câte au fost și câte vor mai fi, Iisus ar fi dat “pentru toate veacurile” (scrie Părintele Arsenie Boca) pedeapsă fariseilor: “să răspundă de sângele prorocilor ce s-a vărsat de la începutul lumii până la ei” (v. Părintele Arsenie Boca, Prislop, 2 nov. 1949, în vol. “*Cuvinte vii*”, Deva, 2006, p.178).

În articolul meu “*Miracolul Bisericii de la Drăgănescu și o profeție a Părintelui Arsenie Boca*” (v. rev. “Oglinda literară”, Anul X, nr.114, iunie 2011, p.7003-7004), observasem cum aceasta biserică se singularizează nu numai prin prorocirea conținută de fresca din absida altarului “povestind” martiriul

cuviosului Ștefan cel nou, trecut în lumea de dincolo pe 28 noiembrie (cum avea să treacă și Părintele Arsenie Boca în 1989) și printr-o serie de întâmplări pe care le-am putea numi de-a dreptul miraculoase. Primul miracol este însuși faptul că a fost pictată de Părintele Arsenie Boca. Apoi că a apucat să fie vizitată de teologul profesor Nichifor Crainic (1889-1972) care i-a „pecetluit” valoarea, comunicând impresiile sale călugărului iconar care odinioară reînviase „cu viața și cu propăvăduirea sa duhul Filocaliei în viața religioasă a poporului nostru” (prof. D. Stăniloae, în vol.III al *Filocaliei*, 1947). Patriarhului Justinian Marina îi reușise în 1950 mutarea în cadrul Patriarhiei a Comisiei de pictură bisericească de la Ministerul Cultelor, numit de el “Securitatea popilor”. Probabil că fără această trecere n-am fi avut azi nici frescele religioase și mozaicurile Olgăi Greceanu de la Mănăstirea Antim, nici “predicile vii” (apud. Nichifor Crainic) pictate pe zidurile bisericii de la Drăgănescu de fostul stareț al Mănăstirii Prislop (<http://www.isabelavs.go.ro/Articole/IVSbisericaDraganescu4.htm>). În al doilea rând miraculoasă este însăși supraviețuirea monumentului de artă pe care-l reprezintă micuța biserică aflată la vreo 30 de km de București. E suficient să ne gândim că ea se află pe malul lacului de la Mihăilești, unde Ceaușescu vroia să construiască un port, neapărat în locul bisericii. Și cum Părintele Arsenie nu putea fi de acord cu așa ceva, academiciana cu școala pe puncte (cum mai sînt și alți academicieni chiar din ziua de azi) nu s-a sfiit să-l pălmuiască în mijlocul bisericii în sfînta zi de Paște a anului 1989. Înverșunarea lor împotriva călugărului iconar nu s-a stins până nu l-au condamnat la o moarte martirică (v. Isabela Vasiliu-Scraba, *Moartea martirică a Părintelui Arsenie Boca, un adevăr ascuns la Centenarul sărbătorit la Sâmbăta de Sus*).

În al treilea rând, ca o minune apare chiar supraviețuirea picturii Bisericii executată de două ori de Părintele Arsenie Boca din 1968 și până în 1989, în condițiile în care fresca pictată de el în Biserica de la Bogata Olteană a fost îndepărtată nu prin văruiere, ci prin lovituri de ciocan, după ce Părintele Arsenie Boca a fost (a cine știe câta oară) arestat de Securitate în 1963.